

Скопје, 06.07.2016

До: Медиумите

Предмет: Соопштение за тркалезна маса на тема Жените на пазарот на труд: Стереотипи и предизвици

Почитувани,

Денес, FINANCE THINK - Институтот за економско истражување и политики - Скопје, на тркалезна маса на тема **Жените на пазарот на труд: Стереотипи и предизвици**, дискутираше за економската еднаквост на жените во Македонија.

На настанот, беше презентирано видео за зголемување на свеста за постоењето на родовиот јаз во плати во Македонија (<https://www.youtube.com/watch?v=TYGeatkmL3U>). Во Македонија жените во просек заработуваат околу 10,5% помала плата од мажите. Кога ќе се земат предвид индивидуалните карактеристики како: образование, возраст, образование, овој јаз се зголемува и до 18%. Јазот е најголем кај лицата со најмногу основно образование, а исчезнува кај лицата со високо образование.

Дебатата ја отвори Благица Петрески, Извршен директор на Finance Think. Таа зборуваше за мотивацијата и целта на дебатата. „Кога се зборува за родова еднаквост, вообичаено се дискутира за еднаква застапеност на различни позиции, во различни тела, и еднаквоста се гледа низ призмата на квоти. Но, многу помалку се дискутира за еднакво вреднување на половите и за економската еднаквост. Таквата состојба не мотивираше, родовата еднаквост да ја истражиме од еден друг аспект, но многу поважно да ја отвориме темата и отворено да дискутираме за предизвиците и стереотипите за економската еднаквост на жените на пазарот на труд“, истакна Петрески.

„Целта на оваа дебата не е да докажуваме кој е повреден, не е целта ниту да поставуваме натпревар помеѓу мажите и жените. Целта е прво да прифатиме дека постојат економски јазови, дека жените во просек се помалку платени од мажите, но исто така да поттикнеме размислување како овие јазови да се надминат. Доколку сакаме да постигнеме родова еднаквост, потребна е вклученост од сите, тоа не е проблем само на жените. Замислете семејство каде што жената е економски еднаква со сопругот, бенефитите ќе ги почувствува најпрво потесното семејство а потота и целокупното општество. Оттука, поддршката е можеби и најзначајниот елемент кој може да ја поттикне еднаквоста. Затоа, нас ни се потребни се повеќе борци за родова економска еднаквост од машки пол. На тој начин ќе започнат да се рушат стереотипите, а темата за родова еднаквост нема да се третира како “феминистичка” кампања, туку како потреба да се искористи економскиот потенцијал кај жените, кој во моментот не е целосно искористен“.

Доминика Стојановска од UN Women зборуваше за Прогресот на жените во светот (2015-2016) низ призмата на економските и социјалните димензии на родовата еднаквост. Ваквата состојба, како што истакна Доминика Стојановска од UN women, помалку или повеќе е карактеристична за сите земји, што го покажува и последниот извештај на ОН кој се однесува на економските и социјални права на жените во минатата и оваа година. Извештајот, додаде Стојановска ги детектира причините за тоа, а како што посочи се однесуваат на фактот дека макроекономските политики не се во насока на унапредување на овие состојби, дека жените најчесто се застапени на многу ниско платени позиции и работни места, дека

извршуваат неплатена работа и оти тие најчесто се грижат за домот и семејството што ја намалува нивната можност за напредок. Извештајот предгала приоритети кои треба да се земат предвид за да се направи родова еднаквост. Мора да се создаваат подобри работни места да се вклучат жените во пазарот на труд, да се елиминира сегрегација односно поделба на машка и женска работа или професија, мора да се обезбедни економската сигурност на жената, неплатениот труд во еден момент мора да се квантифицира, да се разгледа дали има покриеност на социјални услуги како градинки и училишта..., рече Стојановска.

Жаклина Гештаковска Алексовска од Програмата за зголемување на пазарната вработливост (ИМЕ) смета дека намалувањето на јазот во платите меѓу жените и мажите е можно со создавање на рамноправни услови за жените, но и со укажување на оние кои вработуваат што добиваат доколку на одредени позиции или работни места постават жени. Потребно е, рече Гештаковска Алексовска, и зголемување на самодовербата кај жената за она што може да го направи и работи и за своите можности кои се однесуваат на кариерата и работата, зашто, како што рече многу малку од нив прифаќаат повисоки позиции.

Санела Шкриељ, од Фондација за поддршка на претприемништво на жени и млади Егалите истакна дека не проблемите со кои се соочуваат жените се исти, без разлика на етничката припадност. Главен проблем е пристапот до услуги. Шкриељ истакна, не е доволно да се развива само свесноста на жените за анивно вклучување на пазарот на труд, потребно е да им се подобрат услугите како транспорт и градинки.

Марија Башевска од Реактор - Истражување во акција говореше за причините за неактивност на жените на пазарот на труд. Како главни причини ги наведе: грижата за семејството, за деца и постари лица.

На настанот беа доделени награди и прогласени победниците од Конкурсот за цртеж и стрип „Родова и мајчинска економска нееднаквост“.

Тркалезната маса е во рамки на проектот “Heroes and she-roes”: Знаење за анализа и застапување за еднакви плаќања на жените и мајките во Македонија (SHE-ROES), поддржан од Know-how Exchange Program – Австрија преку Централноевропската иницијатива.

Со почит.

Благица Петрески
Главен Економист (Извршен директор)
Blagica.petreski@financethink.mk
078361727